

MANUAL
FÖR KLINISK BEDÖMNINGSINTERVJU
FÖR NEGATIVA SYMPTOM
(CAINS)

Framtaget av: CANSAS Collaborative Group

(Collaboration to Advance Negative Symptom Assessment in Schizophrenia Research)

Jack J. Blanchard, Raquel E. Gur, William P. Horan, & Ann M. Kring
(listade i alfabetisk ordning)

(© 03/05/12, Alla rättigheter reserverade)

Version 1.0

Innehåll

Introduktion	3
Allmänna övervägningar, samt övervägningar för motivations- och tillfredsställelse-items	4
Skala för motivation och tillfredsställelse	
Del 1: Socialt: Motivation och tillfredsställelse	8
Item 1: Motivation för nära familje-/partnerförhållanden	9
Item 2: Motivation för nära vänner och partnerförhållanden	12
Item 3: Frekvens av tillfredsställande sociala aktiviteter – senaste veckan	14
Item 4: Frekvens av förväntad tillfredsställelse från sociala aktiviteter – nästa vecka	16
Del 2: Arbete och studier: Motivation och tillfredsställelse	17
Item 5: Motivation för arbets- och studieaktiviteter	17
Item 6: Frekvens av förväntade tillfredsställande arbets- och studieaktiviteter – nästa vecka	20
Del 3: Fritidsaktiviteter: Motivation och tillfredsställelse	21
Item 7: Motivation för fritidsaktiviteter	21
Item 8: Frekvens av tillfredsställande fritidsaktiviteter – senaste veckan	23
Item 9: Frekvens av förväntat tillfredsställande fritidsaktiviteter – nästa vecka	24
Uttrycksskala	
Del 4: Uttryck	26
Item 10: Ansiktsuttryck	26
Item 11: Vokalt uttryck	27
Item 12: Expressiva gester	28
Item 13: Talmängd	29
CAINS poängblad	31
Referenser	32

INTRODUKTION TILL CAINS

Negativa symptom är en frånvaro eller nedsättning av subjektiva erfarenheter och beteenden, som normalt finns närvarande i en person från samma kultur. Negativa symptom omfattar erfarenhetsmässiga nedsättningar (nedsatt intresse för nära relationer, sänkt motivation och minskad tillfredsställelse), samt nedsättning i uttryck (minskat yttre uttryck i känslor och tal). Negativa symptom skiljer sig från andra drag av schizofreni och relaterade störningar, inklusive psykotiska, desorganisations-, humör- och ångestrelaterade symptom, samt kognitiva nedsättningar.

The Clinical Assessment Interview for Negative Symptoms (CAINS) togs fram genom en utvecklingsprocess i flera steg, för att mäta befintlig nivå och allvarlighetsgrad av negativa symptom hos personer med schizofreni och schizoaffektiva störningar (Forbes m.fl., 2010, Blanchard m.fl., 2011, Horan m.fl., 2011, Kring m.fl., inlämnat). Tidsramen för skattningarna är **den senaste veckan**. Skalan har utformats för att användas i behandlingsstudier, men den kan också användas i andra typer av forskning gällande negativa symptom.

CAINS omfattar två delskalor: skalan med nio items för motivation och tillfredsställelse och skalan med fyra items för uttryck. En summering av de två delskalorna kan beräknas. Items inom dessa delskalor och grunden för poängsättning av dessa items är sammanfattade i följande tabeller:

1. Skala för motivation och tillfredsställelse

Item	Namn	Grund för skattning
1.	Motivation för nära familje-/partnerförhållanden	Rapporterad motivation och intresse för nära relationer och deltagande i relevanta interaktioner.
2.	Motivation för nära vänner och partnerförhållanden	Rapporterad motivation och intresse för nära relationer och deltagande i relevanta interaktioner
3.	Frekvens av tillfredsställande sociala aktiviteter – senaste veckan	Rapporterade antal dagar av upplevda tillfredsställande sociala aktiviteter
4.	Frekvens av förväntat tillfredsställande sociala aktiviteter – nästa vecka	Rapporterade antal förväntade tillfredsställande sociala aktiviteter under nästa vecka
5.	Motivation för arbets- och studieaktiviteter	Rapporterad motivation och intresse för arbets- och studieaktiviteter, eller deltagande i relevanta aktiviteter
6.	Frekvens av förväntat tillfredsställande arbets- och studieaktiviteter – nästa vecka	Rapporterade antal förväntade tillfredsställande arbets- eller studieaktiviteter under nästa vecka
7.	Motivation för fritidsaktiviteter	Rapporterad motivation och intresse för fritidsaktiviteter och deltagande i relevanta aktiviteter
8.	Frekvens av tillfredsställande fritidsaktiviteter – senaste veckan	Rapporterad variation och daglig frekvens av tillfredsställande fritidsaktiviteter

9.	Frekvens av förväntat tillfredsställande fritidsaktiviteter – nästa vecka	Rapporterade eantal förväntade tillfredsställande fritidsaktiviteter under nästa vecka
----	---	--

2. Skala för uttryck

<u>Item</u>	<u>Namn</u>	<u>Grund för skattning</u>
10.	Ansiktsuttryck	Observation av beteende under intervjun
11.	Vokalt uttryck	Observation av beteende under intervjun
12.	Expressiva gester	Observation av beteende under intervjun
13.	Talmängd	Observation av beteende under intervjun

Samtliga skattningar är baserade på en halvstrukturerad intervju med undersökande uppmaningar och frågor. Items skattas på en 5-punktsskala (0–4), med förankringspunkter som sträcker sig från frånvaro av symptom (0) till svår nedsättning (4). Det bör noteras att flera av items för de lägre poängen för ”nedsättning” kan vara inom ramen av en normal variation i den allmänna populationen. Samtliga skattningar bör göras enbart baserat på beskrivningar i förankringspunkterna, utan försök att jämföra dem med kliniska eller icke-kliniska referensgrupper.

Organisation av CAINS-manualen

Manualen behandlar inledningsvis generella överväganden och frågor som är särskilt relevanta för att skatta motivation och tillfredsställelse. Därpå beskrivs i manualen varje item, inklusive en definition och grund för skattning, dess förankringspunkter, överväganden specifikt för just detta item, samt en illustrativ vinjett för att demonstrera hur varje förankringspunkt kan se ut i kontexten av en persons rapporterade erfarenhet.

ALLMÄNNA ÖVERVÄGANDEN VID ANVÄNDADET AV CAINS

1. Administrering av CAINS kräver att man **följer intervjufrågorna så som de står formulerade**. Även om det inte är nödvändigt att ställa alla föreslagna frågor under intervjun, så är det viktigt att följa strukturen på de givna frågorna ordagrant och att ställa så många frågor som möjligt, för att kunna göra en informerad skattning. Det är viktigt att inte avvika från de givna intervjufrågorna annat än i syfte av ett gott kliniskt intervjuande och nödvändiga uppföljningsfrågor för förtydligande.
2. Generellt är det viktigt att inleda med öppna frågor och sedan följa upp med mer specifika frågor och uppmaningar för information och förtydligande. Undvik frågor som uppmanar till ”ja-” eller ”nej-”svar. ”Ja-” eller ”nej-” svar ska följas upp med ytterligare frågor i den utsträckning som är nödvändig för att få fram den information som krävs för att göra skattningarna.
3. Relaterat till detta bör intervjuare undvika att ställa ledande frågor när det är möjligt. Exempelvis, när man frågar om frekvens av tillfredsställande fritidsaktiviteter förra veckan, ska intervjuaren inte ta upp särskilda aktiviteter, utan snarare börja med de

generella undersökande frågorna som ges i intervjun. Ytterligare ett exempel: om en person svarar nekande gällande tillfredsställande upplevelser i respons på frågor om frekvensen av tillfredsställande sociala aktiviteter – senaste veckan – ska intervjuaren inte gå vidare och fråga ”Du nämnde tidigare att du gick ut och shoppade med din mamma på tisdag – fanns det något som du tyckte om att göra under den eftermiddagen som du tillbringade med henne?” Det är också viktigt för intervjuaren att undvika överdriven användning av undersökande frågor – målet är att få information i respons på de frågorna som ges i intervjun, snarare än att försöka få så mycket information som möjligt.

4. Många av uppföljningsfrågorna inkluderas för att avgöra huruvida deltagarens rapporter speglar andra faktorer eller symptom (vanföreställningar, depression) i stället för de negativa symptomen som bedöms i CAINS. Andra kliniska bedömningar kan vara informativa när man genomför CAINS. Utredare kan finna det relevant att göra andra kliniska skattningar innan man avslutar CAINS (t.ex. positiva symptom, depression, agitation, ångest).
5. Vissa personer kan rapportera att de upplever, eller kommer att delta i sammankomster, eller ha sociala interaktioner, som är mycket osannolika (t.ex. en konversation med presidenten på jobbet), eller som är baserade på psykotiska föreställningar/upplevelser (t.ex. romantisk involvering med en karaktär på TV). Generellt ska dessa upplevelser INTE räknas med, eftersom de sker i en kontext av psykotiska symptom. Fortsätt att ställa frågor för att försöka hitta material som är realistiskt och inte inbillning.
6. Om någon tar upp material i intervjun som är relevant för ett annat item (t.ex. någon tar upp social tillfredsställelse under fritidsrelaterade items, men inte nämnde det under den sociala delen), ska informationen räknas i det item som är relevant för skattning och, vid behov, ska den tidigare skattningen revideras för att spegla den nya informationen. Exempelvis, när man frågar om särskilda sociala relationer, där en person kan ha talat om familj, vänner och romantiska partners, kan en person ge svar som relaterar till tillfredsställelse eller nöje, som ska följas upp när man frågar om tillfredsställelse specifikt. Exempelvis: ”Du sa tidigare att du verkligen tyckte om middagen med din familj. Jag skulle vilja fråga lite mer om den här typen av saker som du kan ha gillat med andra personer under förra veckan.”
7. Om en bedömare tvekar mellan två skattningar (0–1, 1–2), **ge den högre (mer patologiska) skattningen**. Det är ofta ett svårt beslut att fatta mellan två förankringspunkter, eftersom en persons svar på undersökande frågor kan se ut att hamna mellan två förankringspunkter. Exempelvis kan en person ha närvarat i den klass han deltar i som deltidsstudent, och rapporterat motivation ”under största delen av tiden”, även om han medgav att det var svårt att gå upp tidigt för att klara det tre dagar i veckan. Detta skulle tyda på en skattning på 1. För att uppnå överensstämmelse inom en verksamhet bör intervjuarna tillämpa den högre skattningen när en sådan situation uppstår.
8. Intervjuare bör undvika att ställa hypotetiska frågor. Exempelvis, om en person rapporterar att interaktioner med hans familj har varit stressfyllda under den förra veckan och att det inte har funnits några trevliga interaktioner, ska intervjuaren inte fråga: ”Om du inte hade bråk med din familj, tror du att du skulle ha trivts med att

tillbringa tid med dem?” I stället, om det inte förekom några sociala kontakter, se till att fråga om personen missade interaktioner under förra veckan, var intresserad av dem etc., så att nivån av intresse/önskan kan tas med i beräkningen, även om personen inte var i kontakt med andra.

Överväganden för motivations-items (items 1, 2, 5 och 7)

En nyckelaspekt av CAINS items för motivation är det dubbla övervägandet av upplevelsemässiga (inre) faktorer, samt det faktiska beteendet. Detta speglas i förankringar som innefattar önskan/intresse eller motivation med beteende. En fråga som uppstår är hur man ska väga in erfarenhetsmässiga aspekter med beteende, när de två inte nödvändigtvis behöver överensstämma. Fler riktlinjer följer nedan:

1. Enbart beteendemässiga nedsättningar är inte tillräckligt för att skatta en hög nivå av patologi. Beteendemässiga nedsättningar kan uppstå p.g.a. andra faktorer, såsom tillfälle eller psykotiska symptom. Således, när beteendenedsättningar observeras är det viktigt att undersöka skälen till dessa svårigheter, för att kunna avgöra om det är mer korrekt att relatera dem till externa faktorer (t. ex. livsomständigheter, ekonomiska faktorer, medicinska [icke-psykiatriska] problem).
2. För samtliga items för motivation gäller följande: om en person beskriver en hög nivå av intresse och önskan för relevanta upplevelser, men inte har deltagit i något relevant beteende under skattningsperioden, så är den lägsta (minst patologiska) tillåtna skattningen ”2”.
3. När rapporter om inre upplevelser (önskan, driv) verkar skilja sig från beteende, är det nödvändigt att undersöka skäl som kan ligga till grund för denna brist på överensstämmelse. Bristen på överensstämmelse kan tyda på att den verbala rapporten är problematisk eller snarare speglar socialt önskvärda svar. Alternativt kan nedsättningen i beteende uppstå p.g.a. andra faktorer och den egna rapporten kan ses som trovärdig. Att fråga en person om skälen för nedsättningen i beteende, och även notera diskrepansen mellan motivation eller intresse som de själva rapporterar, kan ge ytterligare information för att lösa skattningarna. Om skälen som anges är övertygande kan den slutliga skattningen vägas in i riktningen av den inre upplevelsen.

Exempel: Om personen rapporterar en hög nivå av intresse för familjerelationer, men inte har interagerat med några familjemedlemmar den senaste veckan, bör den skattningsansvarige undersöka varför personen inte har tagit initiativ till kontakt, eftersom sådana relationer uppenbart är så viktiga. Överväganden som har förekommit på CAINS innefattar rapporter om att familjen befinner sig utanför stan eller bor långt bort, som förklaring av bristen på sådana ansträngningar. I dessa fall har personerna nämnt ett klart intresse och en önskan för nära familjerelationer, men känt att deras nuvarande omständigheter inte möjliggjorde interaktion med familjemedlemmar. I dessa fall gavs en skattning på 2, snarare än 4 om enbart bristen på beteendet hade tagits med.

Överväganden gällande items för tillfredsställelse (items 3, 4, 6, 8 och 9)

1. CAINS skattar två distinkta aspekter av tillfredsställelse: senaste veckan och nästa vecka. Det bör noteras att sättet att undersöka, som man använder för att bedöma dessa

två aspekter av tillfredsställelse, skiljer sig från varandra i CAINS-intervjun. När det gäller items för tillfredsställelse senaste veckan (3 och 8) försöker intervjuaren att få den mest korrekta bedömningen av en persons tillfredsställande upplevelser som skedde under förra veckan. Därför är det kliniskt lämpligt att ta upp specifika tillfredsställande händelser eller interaktioner som nämndes i en annan del i intervjun, men som inte diskuterades i respons till undersökande frågor för item 3 och 8 för att få en korrekt bild av upplevd tillfredsställelse under förra veckan (se item 2 på nästa sida). Att ignorera sådana rapporter av tillfredsställelse skulle kunna ge en inkorrekt bedömning.

I kontrast till detta är syftet med items för tillfredsställelse nästa vecka (4, 6 och 9) att bedöma en persons förmåga att generera framtida förutsägelser eller förväntningar om tillfredsställande händelser eller aktiviteter. Således är det viktigt att undvika ledande frågor i dessa items – det kliniska målet är att utvärdera kapaciteten att generera dessa förväntade skeenden och aktiviteter, snarare än att ge dem till en person och sedan be dem att rapportera om förväntad tillfredsställelse. Av detta skäl är intervjufrågorna för dessa items avsiktligt mer generella än för tillfredsställelse senaste veckan, så att personen måste generera svaret utan fördelen av särskilda händelser eller aktiviteter som föreslås av intervjuaren.

2. Om en person tydligt nämner att vederbörande har gillat något, under en tidigare eller senare del av CAINS, men inte tar upp dessa upplevelser i respons till de inledande frågorna om tillfredsställande sociala eller fritidsrelaterade aktiviteter i **items för senaste veckan**, bör intervjuaren hänvisa till detta material. Detta material bör tas upp av intervjuaren om, och endast om, personen gav en tydlig verbal indikation om, att den relevanta upplevelsen (upplevelsena) var tillfredsställande – det är inte nödvändigt att personen använde ordet ”tillfredsställelse” i de andra delarna av intervjun, utan en nära synonym (t.ex. tyckte om, gillade) behövs. Till exempel om en person uppger att hon hade roligt när hon gick på middag med sin bror under item ”motivation för nära familj-/partnerförhållanden” (#1), bör intervjuaren hänvisa till denna upplevelse under frekvens av tillfredsställande sociala aktiviteter – item för den senaste veckan (#3) om personen inte nämner händelsen i respons till de generella undersökande frågorna för detta item, om personen inte gav någon indikation på att interaktionen var tillfredsställande under ”motivation för nära familj-/partnerförhållanden”, ska intervjuaren inte hänvisa tillbaka till denna upplevelse under frekvens av tillfredsställande sociala aktiviteter – item för senaste veckan.
3. Senaste veckans eller kommande veckas händelser kan innefatta upplevelse av tillfredsställelse, samt obehagliga känslor. Således, om en person rapporterar negativa känslor bör intervjuaren inte göra antaganden om frånvaro av tillfredsställelse och bör fråga om upplevelsen av tillfredsställelse.
4. Tillfredsställande upplevelser oavsett intensitet/magnitud tas med (t.ex. det finns ingen tröskel för att enbart räkna med mycket tillfredsställande upplevelser). All erfarenhet som beskrivs som tillfredsställande eller lustfylld räknas med.
5. Skattningens förankringspunkter för senaste veckans tillfredsställelse skiljer sig från sociala and fritidsrelaterade områden. Det är särskilt viktigt att vara uppmärksam på grunden för dessa skattningar – skattningen för de sociala punkterna baserar sig på

antal dagar när personen upplevde tillfredsställelse, medan fritidspunkten är baserad på antal dagar och mångfalden av upplevelser.

6. Intervjuare bör använda uppföljningsfrågor för frekvens av items för tillfredsställelse för att utvärdera typ av tillfredsställelse och inte bara acceptera ett "ja-" eller "nej"-svar (t.ex. "Berätta vad du tyckte om med det" eller "Vad upplevde du som tillfredsställande?"). Bedömare bör endast skatta de tillfällen där det finns mer detaljerade svar om den upplevda tillfredsställelsen.
7. Förra veckans och kommande veckas skattningar bör vara baserade enbart på personens rapporterade emotionella upplevelse, oavsett om det finns något ytterligare observerbart uttryck för positiva känslor (t.ex. en person med mycket uttalad affektiv avflackning i ansiktet, rösten eller gesterna kan fortfarande få skattningen "0" på tillfredsställelse-relaterade items).

SKALA FÖR MOTIVATION OCH TILLFREDSSTÄLLELSE

1. SOCIALT: Motivation och tillfredsställelse

Items 1–2: Social motivation (familj/partnerrelationer, vänner/romantiska relationer)

Generell definition

Nedsättning i motivation för sociala relationer definieras i termer av minskat intresse i önskan/motivation för, och faktiskt deltagande i sociala relationer. Skattningar görs inom områdena relationer till familj/maka/make/partner och vänskapliga/romantiska relationer. Skattningarna för items baseras på 1) rapporter om inre upplevelser, inklusive omfattningen i vilken personen värderar och önskar nära sociala band, samt personens motivation att delta i och uthållighet i dessa interaktioner och relationer 2) observerbara beteenden, nämligen, omfattningen som personen faktiskt deltar i interaktioner med andra, och 3) önskan till förändring om relationerna saknas.

Generell grund för skattningar

Skattningar baseras på personens egenrapporterade motivation, intresse och önskan för sociala interaktioner, samt på faktiskt socialt beteende. Inre upplevelse relaterar till egenrapporterade uppfattningar, intressenivå, motivation att söka, delta och ha uthållighet i relationer, och rapporterad preferens för relationer med andra. Personer som saknar intresse eller motivation för nära band och relationer kan rapportera inre upplevelser, såsom:

- a) En föreställning att nära intima relationer inte är viktiga eller värdefulla
- b) Begränsad motivation att upprätthålla eller utveckla nära relationer
- c) Brist på intresse av ömsesidig omsorg och att dela med andra människor
- d) Preferens för icke-sociala aktiviteter
- e) Brist på ensamhet även om isolerad
- f) Brist på intresse för samarbete och att arbeta tillsammans med andra
- g) Om en nära relation saknas, rapporterar personen ingen önskan att etablera en sådan relation

Socialt beteende kan ge ytterligare bevis på dessa intressen, men det är viktigt att överväga om brist på beteende speglar brist på möjligheter snarare än brist på intresse. Exempelvis kan en person ha begränsade sociala aktiviteter men kan få en något lägre skattning på denna skala *om* personen rapporterar ett tydligt intresse och önskan för nära personliga relationer. En brist på motivation kan speglas i socialt beteende, såsom:

- a) När personen befinner sig i en social miljö, deltar vederbörande enbart i ytliga eller korta utbyten, är frånvarande eller tillbakadragen
- b) Har ingen person som vederbörande är "nära" eller "intim" med, inklusive bristen av någon att diskutera personliga angelägenheter med
- c) Frånvaro av deltagande i händelser eller aktiviteter med andra människor
- d) Om en nära relation saknas, visar personen inga försök att initiera relationer med andra.
- e) Begränsat initiativtagande och uthållighet i sociala relationer, söker sällan interaktioner med andra människor

Om det finns en diskrepans mellan rapporterat intresse (t.ex. uppenbar motivation, intresse och önskan) och beteende (t.ex. isolering), bör intervjuaren ställa undersökande frågor om den inre upplevelsen, för att säkerställa att personen inte bara ger socialt lämpliga svar. Om undersökande frågor ger övertygande och trovärdiga svar kan intresse få större vikt än beteende. **Om en person rapporterar stort intresse och inget beteende överensstämmer med det intresset är en skattning på 2 befogad.**

Inom varje social kontext ska intervjuarna först försöka fastställa om det har funnits någon social kontakt under veckan innan intervjun. Detta följs upp med att avgöra kontaktens art, inklusive frekvens, längd och personens deltagande och intresse av dessa kontakter. Denna information gör det möjligt för intervjuaren att avgöra om social aktivitet sker i varje kontext och i vilken omfattning personen faktiskt är involverad. Sådana beskrivningar är viktiga för att se om personens engagemang bara är ytligt eller perifert (även om kontakter är frekventa), samt för att avgöra om personen initierade eller visade uthållighet i dessa interaktioner. Alternativt kan en person ha färre sociala kontakter men att dessa följs av ett aktivt engagemang, frekvent initiativtagande, speglade personens intresse och önskan för nära relationer och social interaktion. Slutligen, om det finns minskad social kontakt i någon kontext behöver intervjuaren använda de givna frågorna för att se om personen har en önskan att förändra detta, så att han eller hon kan få fler nära sociala relationer.

Romantiska relationer kan skattas i antingen item 1 eller item 2 men INTE i båda. En maka/make/partnerrelation där paret lever tillsammans ska skattas i item 1. En dejting-/romantisk relation där paret inte bor ihop ska skattas i item 2.

Problematiska relationer: I vissa situationer kan en person rapportera om att inte interagera med familj eller romantisk partner p.g.a att relationen är problematisk. Exempelvis kan detta förekomma om det finns en historik av misshandel eller drog-/alkoholproblem i familjen. Personen kan undvika sådana relationer p.g.a. dessa problem. När man gör skattningar bör intervjuarna vara säkra på att undersöka varför personen är upprörd och undviker dessa relationer, samt undersöka huruvida personen ändå saknar dessa relationer, är intresserad av dem och finner dem viktiga.

ITEM 1: MOTIVATION FÖR NÄRA FAMILJ-/PARTNERFÖRHÅLLANDEN

1.1. Förankringspunkter för skattning

0 = Ingen nedsättning: MYCKET INTRESSERAD av och värdesätter nära familjeband högt som en av de viktigaste delarna i livet. Önskar starkt och är mycket motiverad att vara i kontakt med sin familj. Initierar regelbundet och vidmakthåller interaktionen med familjen och engagerar sig aktivt i dessa interaktioner; kan prata öppet om det mesta, både livets toppar och dalar. Gott och väl inom normala gränser.

1 = Mild nedsättning: GENERELLT INTRESSERAD av och värdesätter nära familjeband men svaren indikerar viss mindre eller tveksam nedsättning. Önskar generellt och är motiverad att kvarhålla kontakt med familjen. Har ett nära förhållande med familjemedlemmar i vilket de kan prata om det mesta, både livets toppar och dalar. Mild nedsättning i att initiera och vidmakthålla regelbundna interaktioner med familjen – generellt aktivt engagerad när interaktioner uppstår.

2 = Måttlig nedsättning: I VISS MÅN INTRESSERAD av familjeförhållanden och anser dem i viss mån viktiga. Kan ibland sakna nära familjerelationer men är bara i viss utsträckning motiverad att söka interaktion med familjen. Påtaglig nedsättning av att initiera och vidmakthålla interaktioner; begränsat med diskussioner om livets toppar och dalar. Interaktioner med familjemedlemmar kan uppstå men är överlag tillgjorda och deltagandet karaktäriseras bäst av ett mekaniskt deltagande ”för sakens skull”; interaktioner är mer sannolikt initierade av familjen där personen mest är passivt involverad.

3 = Måttligt svår nedsättning: LITET INTRESSE i familjerelationer (”det kan kvitta”) och beskriver inte familjeband som viktiga. Beskriver nästan ingen motivation och minimal ansträngning för att ha nära familjerelationer. Diskuterar sällan livets toppar och dalar med familjemedlemmar. Kontakten och engagemanget i familjen är tillgjort och passivt och nästan alla initiativ och ansträngningar till engagemang kommer från andra.

4 = Svår nedsättning: INGET INTRESSE av familjerelationer och anser dem inte alls viktiga. Föredrar att vara själv, och är inte alls motiverad av att vara med familjen. Om personen träffar familjen så är det motvilligt, passivt och utan intresse.

1.2 Ytterligare överväganden

1. När man utvärderar interaktioner med familj/make/partner som en indikation på närhet och intimitet, är det viktigt att överväga arten av dessa interaktioner. För vissa är familjeinteraktioner ensidiga: exempelvis, en släkting kan ha en känsla av närhet och en stark önskan om en relation med personen, deltar därför aktivt och involverar personen i familjeaktiviteter oavsett personens egen önskan för sådana interaktioner. I sådana kontexter är det viktigt att se nivån på personens intresse och önskan för närhet och intimitet, eftersom personen passivt kan svara på familjemedlemmars ansträngningar. Det är viktigt att förtydliga hur personen deltar (t.ex. deltar i konversationen) och om personen verkligen har intresse, motivation och önskar social kontakt med familjemedlemmarna.
2. Vissa personer kanske inte kan vara i kontakt med familjemedlemmar p.g.a. geografiskt avstånd eller andra barriärer (t.ex. hemlöshet förhindrar telefonsamtal till släktingar). I detta fall ska intervjuaren bedöma personens önskan och intresse för

sådana kontakter. Uppföljande frågor ska förtydliga denna önskan, för att säkerställa att det inte bara speglar en socialt önskvärd respons.

3. I vissa fall kan en person rapportera att han eller hon undviker släktingar på grund av familjeproblem (t.ex. drogproblem eller fysiskt våld av släkting till personen). Detta undvikande av familjen bör inte ses som patologisk, utan snarare som ett befogat gensvar. Som noteras ovan ska bedömaren i sådana fall fokusera på personens intresse, motivation och önskan för familjeinteraktion, om det kan göras på ett sunt sätt (t.ex. familjemedlemmen fick behandling och har blivit fri från sitt beroende).
4. En person kan diskutera endast en familjemedlem och fortfarande få en skattning på 0. Detta skulle vara befogat om relationen speglar nära och intima band som personen är starkt motiverad att upprätthålla. Personen bör också visa det nödvändiga regelbundna initiativtagandet och uthålligheten i relationen.

7.3 Illustrativa vinjetter

- 0 *Ingen nedsättning*: Personen beskriver relationen med föräldrarna som mycket nära och viktig för honom. Han har nästan dagliga telefonsamtal med föräldrar som han initierar och som innefattar att ha koll på familjehändelser och söker också råd från sin far om nyligen tillkomna svårigheter med bostaden. Personen har regelbundet deltagit i familjesammankomster vilket innefattar familjemiddagar och andra aktiviteter, såsom en filmkväll. Personen beskriver sin nära och kärleksfulla relation till sin maka. Kommentarer om hur stödjande hans fru är och hur ”kärleksfull” han har varit mot henne. Rapporterar att han har tagit dagliga promenader med sin fru, där de besöker och diskuterar dagens händelser. Personen rapporterar att han är aktivt engagerad i samtliga av dessa sociala aktiviteter och ofta vill att de ska vara längre.
1. *Mild nedsättning*: Personen säger att relationen med familjen är ”bra” och ”ganska viktig”. Personen noterar att familjen (särskilt den äldre brodern) hjälper till ekonomiskt. Han säger att relationen är ”bra” och att han står brodern ”ganska nära”. Han är motiverad att hålla kontakt med sin bror och han initierar oftast konversationer med honom. Den senaste veckan har han träffat brodern då och då och rapporterar att konversationerna är vänliga, men att han inte alltid känner sig bekväm med att diskutera personliga problem, men gör det när han ”behöver hjälp”. Personen säger att han kommer att ringa sin bror om han inte hör från honom.
2. *Måttlig nedsättning*: Personen beskriver relationen med familjen som ”ok” och ”bra att ha” men utvecklar det inte. Personen har oregelbundna telefonsamtal med syskon (cirka en gång den senaste veckan), och det är oftast syskonen som tar initiativ. Personen säger att motivationen att hålla kontakten är ”sådär”. Personen säger att han oftast inte tar initiativ till att ringa familjen, men rapporterar att han saknar det när hans syskon inte ringer. Personen pratar med familjen och frågar vad de gör, men rapporterar att han föredrar att hålla sig för sig själv och att han inte delar något personligt under dessa telefonsamtal.
3. *Måttligt svår nedsättning*: Personen träffar bara familjen på ”särskilda middagar” en eller två gånger om året (t.ex. jul). Dessa besök initieras helt och hållet av släktingar och personen uppger att hon inte skulle bry sig om de inte kom på besök. Alla sådana besök är organiserade av familjen och personen säger att hon inte pratar så mycket

eftersom hon ”inte har något att säga” till sin familj. Hon föredrar att hålla sig för sig själv och skulle inte sakna dessa middagar.

4. *Svår nedsättning*: Personen har förlorat kontakten med sina släktingar även fast de bor i samma stad. Personen rapporterar att han inte saknar sin familj och aldrig har försökt att kontakta dem. Han nämner att han är en ”ensamvarg” och säger att han inte saknar kontakt med sina släktingar.

ITEM 2: MOTIVATION FÖR NÄRA VÄNNER OCH PARTNERFÖRHÅLLANDEN

2.1 Förankringspunkter för skattning

0 = Ingen nedsättning: MYCKET INTRESSERAD av och värdesätter nära vänskaps-/partnerförhållanden som en av de viktigaste delarna i livet. Önskar starkt och är mycket motiverad att vara engagerad i vänskapsförhållanden. Initierar regelbundet och vidmakthåller interaktion med vänner/partner och engagerar sig aktivt i dessa interaktioner; kan prata öppet om det mesta, både livets toppar och dalar. Gott och väl inom normala gränser.

1 = Mild nedsättning: GENERELLT INTRESSERAD av och värdesätter vänskaps-/partnerförhållanden men svaren indikerar viss mindre eller tveksam nedsättning. Önskar generellt och är motiverad att vara engagerad i vänskapsförhållanden. Har ett vänskaps-/partnerförhållande i vilket de kan prata om det mesta, men det är inte alltid självklart. Mild nedsättning i att initiera och vidmakthålla engagemang vid interaktion med vänner/partner. Om inget vänskaps-/partnerförhållande finns saknas detta, är motiverad att ha ett vänskaps-/partnerförhållande, och anstränger sig för att leta vänner/partner.

2 = Måttlig nedsättning: I VISS MÅN INTRESSERAD av ett vänskaps-/partnerförhållande och anser det i viss mån viktigt. Kan ibland sakna ett vänskaps-/partnerförhållande och är i viss utsträckning motiverad att ha ett vänskaps-/partnerförhållande. Påtaglig nedsättning av att initiera och vidmakthålla interaktioner; begränsat med diskussioner om livets toppar och dalar. Interaktioner med vänner/partner kan uppstå men är överlag tillgjorda och deltagandet görs på ett mekaniskt sätt ”för sakens skull”; interaktioner är initierade av andra och personen är mest passivt involverad. Om inget vänskaps-/partnerförhållande finns är personen bara delvis motiverad att ha vänner/partner och söker bara sällan eller aldrig efter vänner/partner.

3 = Måttligt svår nedsättning: LITET INTRESSE av vänskaps-/partnerförhållanden (”det kan kvitta”) och beskriver inte vänner/partner som viktiga. Beskriver nästan ingen motivation att ha vänner, och skulle hellre vara ensam. Kontakten och engagemanget med andra är tillgjort och passivt och nästan alla initiativ och ansträngningar till engagemang kommer från andra.

4 = Svår nedsättning: INGET INTRESSE av vänskaps-/partnerförhållanden och anser dem inte alls viktiga. Föredrar att vara själv och är inte alls motiverad att ha vänner/partner.

2.2 Ytterligare överväganden

1. En vän kan vara någon som personen tillbringar tid med, någon som personen ser som en vän, eller någon som personen kan lita på och räkna med.
2. Det är viktigt att se till att intresse för romantiska partners hänvisar till intresse för en nära personlig relation, snarare än bara intresse för en partner för sex och fysisk tillfredsställelse.
3. Om en person nämner bara en vän, men värderar den relationen mycket, är i nära kontakt och delar både livets toppar och dalar med vännen, så kan personen få graderingen 0.
4. Behandlingspersonal räknas inte som vänner (även om personen anser dem vara det).
5. Kollegor på arbetsplats eller andra deltagare i behandlings- eller forskningsprogram (dvs. andra patienter) kan räknas som vänner, men lämpliga undersökande frågor behövs för att etablera arten av dessa relationer och att de inte bara är passiva interaktioner.

2.3 Illustrativa vinjetter

0. *Ingen nedsättning*: Personen rapporterar att han tycker vänskaps-/partnerrelationer är ”bra att ha” och att han har ”mycket nära kompisar” på träffpunkten som är ”goda vänner” som han litar på. Beskriver frekventa informella kontakter (träffas i samband med aktiviteter) samt organiserade kortspel varje vecka där de skojar och pratar om sina familjer. Personen tar initiativ till dessa regelbundet och önskar att han kunde träffa sina vänner/romantiska partner oftare. Personen nämner att han ”verkligen skulle sakna dem” om han inte hade nuvarande vänner. Personen rapporterar att han hade dejter med sin flickvän två kvällar i förra veckan. Han rapporterar att hans relation är viktig för honom och att han initierar samtal med henne nästan varje kväll och att han arrangerar aktiviteter för deras dejter.
1. *Mild nedsättning*: Personen beskriver att han har en vän som bor på hans gruppboende och beskriver detta som ”ett bra stöd att ha” när han är upprörd. De träffas ofta och diskuterar vissa saker, men personen säger också att dessa konversationer oftast fokuserar på mer ytliga saker, inklusive deras gemensamma intresse för sport. Han har motivation att träffa sin vän, men söker inte alltid upp honom.
2. *Måttlig nedsättning*: Personen har ingen som hon anser vara en vän, men skulle vilja ha någon därför att ”vänner är bra att ha”. Personen beskriver att hon saknar en vän men säger också att ”det är ingen stor sak”. Säger att hon har försökt att få vänner men kan inte minnas några specifika exempel på vad hon har gjort. Hon säger att hon inte dejtade någon just nu, men att hon skulle vilja träffa någon. Men hon nämner att hon inte har gjort något förra veckan för att försöka träffa någon att dejta.
3. *Måttligt svår nedsättning*: Personen beskriver ”vänner” i området men dessa är tillfälliga möten som handlar om att ”säga hej” eller kort kommentera vädret. Personen har inga kontakter utanför dessa tillfälliga möten och uttrycker inget intresse

för att etablera närmare kontakt med grannarna ("Jag trivs som det är"). När han får frågan om han skulle vilja ha djupare vänskaper skakar han på axlarna och noterar att det skulle vara "ok" men också att han "klarar sig lika bra själv". Han säger att han skulle vilja ha en partner att dejta, men säger också att han inte tror att det skulle vara värt "besväret". Personen har inte gjort några ansträngningar för att skapa vänskaper eller partnerrelationer.

4. *Svår nedsättning*: Personen har inga vänskaps-/partnerrelationer och säger att han inte tycker att vänner är viktiga och föredrar att vara ensam. Rapporterar att han inte saknar att ha en vän ("Jag tänker inte ens på det") och har inget intresse av att få vänner eller bli romantiskt involverad med någon.

ITEM 3: FREKVENNS AV TILLFREDSSTÄLLANDE SOCIALA AKTIVITETER – SENASTE VECKAN

3.1 Definition

Denna item mäter frekvensen av trivsamma eller tillfredsställande sociala upplevelser under förra veckan, dvs. en fullbordad tillfredsställande erfarenhet (konsumatorisk tillfredsställelse).

3.2 Grund för skattningar

Skattningar av förra veckans tillfredsställelse baseras på en persons rapport om sina erfarenheter av tillfredsställelse i sociala interaktioner under senaste veckan. Områdena för relationer (familj/maka/partner/vän/romantisk) listade ovan för items 1 och 2 beaktas här, samt alla tillfredsställande upplevelser från andra sociala interaktioner.

Frekvensskattningar från senaste veckans sociala tillfredsställelse baseras på deltagarnas beskrivning av antal dagar som de hade tillfredsställande upplevelser.

3.3 Förankringspunkter för skattning

- 0 = **Ingen nedsättning**: Upplever tillfredsställelse dagligen.
- 1 = **Mild nedsättning**: Upplever tillfredsställelse 5–6 dagar.
- 2 = **Måttlig nedsättning**: Upplever tillfredsställelse 3–4 dagar.
- 3 = **Måttligt svår nedsättning**: Upplever tillfredsställelse 1–2 dagar
- 4 = **Svår nedsättning**: Ingen tillfredsställelse rapporterad.

3.4. Ytterligare överväganden

1. Bedömare ska inte blanda ihop frekvens av sociala interaktioner med frekvens av upplevd tillfredsställelse. Vissa personer kan rapportera frekventa sociala interaktioner, och en önskan för sociala interaktioner, men det kan vara så att många av de specifika händelserna som upplevts den senaste veckan faktiskt var stressfyllda eller obehagliga, snarare än tillfredsställande.
2. Tidsramen omfattar sociala interaktioner som ägde rum under förra veckan. Även om skattningarna är avsedda att bedöma frekvensen av ögonblicklig tillfredsställelse, dvs. tillfredsställelse som upplevs med andra människor, kräver intervjufrågorna att

personen tänker tillbaka gällande den förra veckan, och att minnas tillfredsställande aktiviteter och interaktioner kommer därför vara nödvändigt för att svara på intervjufrågorna.

3. Intervjuarna bör använda uppföljningsfrågor för frekvens av tillfredsställelse-items för att bedöma arten av tillfredsställelse och inte bara acceptera ett "ja-svar" (t.ex. "Berätta vad du gillade med det" eller "Vad gillade du?"). Generellt är målet att få personen prata om glädje mer detaljerat för att säkerställa trovärdighet av "ja-svar" och att upplevelsen verkligen var tillfredsställande. **Bedömaren bör endast skatta de tillfällen där det förekommer visst mått av utvecklade svar på upplevd tillfredsställelse.** Dessa frågor kommer också möjliggöra för bedömaren att avgöra om tillfredsställelsen kom från den sociala interaktionen och inte någon annan aspekt av händelsen (tyckte om maten under en måltid med släktingarna, snarare än att personen gillade släktingarna). Ordet *tillfredsställelse* behöver inte användas: *tycka om, roligt, gilla*, eller andra synonymer kan användas. Termen "tillfredsställelse" anses av vissa referera endast till sexuell tillfredsställelse.
4. Om personen rapporterar ett antal olika sociala aktiviteter som är tillfredsställande, kan det vara otydligt om dessa aktiviteter överlappar samma dagar, eller är utspridda över flera dagar. Detta avgörande är viktigt för att göra frekvensskattningar, som är baserade på frekvens av dagar där tillfredsställande sociala interaktioner ägde rum, inte den totala frekvensen av tillfredsställande sociala möten. Efter att ha fått specifik information bör bedömaren fråga under hur många dagar dessa händelser förekom. Om det finns ett antal sociala upplevelser kan det bli enklare för bedömaren att fråga om förtydligande om huruvida det fanns dagar när personen inte hade *några* tillfredsställande aktiviteter.
5. Skattningar är baserade på ALLA människor som intervjupersonen nämner som svar på den undersökande frågan (oavsett "kvaliteten" på interaktionen), dvs. relevanta sociala interaktioner är inte begränsade till enbart familj, maka/make, partners, vänner eller romantiska partners som nämns under punkt 1 och 2 i CAINS. Behandlingspersonal kan inkluderas i denna skattning.

3.5 Illustrativa vinjetter

0. *Ingen nedsättning*: Personen rapporterar nästan dagliga telefonsamtal med föräldrar som är regelbundet trevliga. Hon träffar sin romantiska partner några gånger i veckan och tycker om dessa händelser. Personen rapporterar trivsamma sociala aktiviteter med sin kyrkogrupp fyra dagar under den förra veckan. Generellt i dessa aktiviteter rapporterar hon ett tillfredsställande socialt möte varje dag under förra veckan.
1. *Mild nedsättning*: Personen rapporterar att han har haft trivsamma sociala aktiviteter med sin flickvän regelbundet under den förra veckan, med undantag från när hon var bortrest under helgen. Under den tiden var han ensam och hade inga andra sociala aktiviteter. Han upplevde tillfredsställelse i sociala aktiviteter under 5 av de senaste 7 dagarna.
2. *Måttlig nedsättning*: Personen rapporterar att han haft två trivsamma middagar med sin mor (där han trivdes med hennes sällskap och att prata med henne) och ett besök

hos sin granne en annan kväll. Förutom dessa tre kvällar hade han inga andra tillfredsställande sociala aktiviteter.

3. *Måttligt svår nedsättning*: Personen hade en social interaktion när hennes bror kom förbi för att gå och handla mat med henne. Hon tyckte om besöket. Hon rapporterar inga andra tillfredsställande sociala aktiviteter.
4. *Svår nedsättning*: Även om personen rapporterar flera sociala interaktioner beskrivs alla dessa som stressfyllda och upprörande. Personen rapporterar inga tillfredsställande sociala aktiviteter under förra veckan.

ITEM 4: FREKVENNS AV FÖRVÄNTAT TILLFREDSSTÄLLANDE SOCIALA AKTIVITETER – NÄSTA VECKA

4.1 Definition

Detta item mäter frekvensen av trivsamma eller tillfredsställande sociala upplevelser som förväntas under nästa vecka, dvs. förväntad tillfredsställelse (antisipatorisk tillfredsställelse). Relationsområdena (familj, maka/make/partner, vän, romantisk) listade ovan för punkt 1 och 2 tas med här, samt tillfredsställande erfarenheter från andra sociala interaktioner.

4.2 Grund för skattning

Skattningar av förväntad tillfredsställelse baseras på en persons rapport av deras förväntade frekvens av tillfredsställelse från sociala upplevelser under nästa vecka. Detta relaterar specifikt till förväntad framtida tillfredsställelse (snarare än tillfredsställelse som upplevs för närvarande när någon förväntar sig en framtida upplevelse). Eftersom skattningarna är avsedda att utvärdera kapacitet för att förutsäga/förvänta sig tillfredsställelse, kräver de undersökande frågorna att personen föreställer sig framtiden. De undersökande intervjufrågorna är avsiktligt öppna för att bedöma kapacitet att generera förväntade tillfredsställande aktiviteter.

Frekvensskattningar är baserade på ett antal rapporterade förväntade upplevelser, oavsett dagar eller typ av upplevelser.

4.3 Förankringspunkter för skattning

- 0 = Ingen nedsättning**: Förväntar sig MÅNGA (7 eller fler) tillfredsställande upplevelser.
- 1 = Mild nedsättning**: Förväntar sig FLERA (5–6) tillfredsställande upplevelser.
- 2 = Måttlig nedsättning**: Förväntar sig FÅ (3–4) tillfredsställande upplevelser
- 3 = Måttligt svår nedsättning**: Förväntar sig ETT PAR (1–2) tillfredsställande upplevelser.
- 4 = Svår nedsättning**: Förväntar sig INGA tillfredsställande upplevelser.

4.4 Ytterligare överväganden

1. Det finns inget krav att en person förväntar sig att trivas med aktiviteter under alla veckans dagar. Snarare är fokus här att de förväntar sig att uppleva ett antal tillfredsställande aktiviteter, oavsett om det är varje dag eller bara under några dagar.

Med andra ord, antalet förväntade tillfredsställande aktiviteter räknas utan hänsyn till hur många dagar som personen förväntar sig att uppleva dessa på.

2. Antal aktiviteter räknas, oavsett mångfalden i typen av aktiviteter. Så till exempel, om en person ser framemot att tala med en familjemedlem två gånger i veckan blir detta 2 aktiviteter.
3. Denna del bör administreras även om det inte finns några relevanta erfarenheter av tillfredsställelse under den förra veckan. Detta innebär, att bara för att en person inte rapporterade någon glädje förra veckan, kan de ändå förvänta sig tillfredsställelse under nästa vecka.
4. Skattningar är baserade på SAMTLIGA personer som intervjupersonen nämner som svar på den undersökande frågan, dvs. relevanta sociala interaktioner är inte begränsade till enbart familj, makar, partners, vänner eller romantiska partners som nämns under item 1 och 2 i CAINS. Behandlingspersonal kan inkluderas i denna skattning.

4.5 Illustrativa vinjetter

0. *Ingen nedsättning*: Personen ser framemot dagliga tillfredsställande aktiviteter med sin romantiska partner, vilket omfattar dagliga promenader. Rapporterar förväntad tillfredsställelse från två kommande samtal med sina föräldrar och bror.
1. *Mild nedsättning*: Personen förväntar sig att tycka om att besöka sin granne under tre kvällar nästa vecka. Han har två dejter planerade med sin flickvän som han tror kommer att bli trevliga.
2. *Måttlig nedsättning*: Personen förväntar sig att tycka om sitt enda samtal med sin mor en gång i veckan. Han rapporterar en förväntan om att tycka om en middag med sin bror. Han förväntar sig också att trivas med att besöka sin vän på kaffe en gång denna vecka.
3. *Måttligt svår nedsättning*: Personen förväntar sig bara att tycka om en middag med sina föräldrar. Hon har inga andra sociala aktiviteter som hon förväntar sig ska bli tillfredsställande.
4. *Svår nedsättning*: Personen förväntar sig inga tillfredsställande aktiviteter.

II. ARBETE OCH STUDIER: Motivation och tillfredsställelse

ITEM 5: MOTIVATION FÖR ARBETS- OCH STUDIEAKTIVITETER

5.1 Definition

Nedsättning i motivation för arbete och studier definieras i termer av minskat intresse, önskan och faktiskt deltagande i produktiva yrkes- eller studierelaterade aktiviteter. Skattning av detta item baseras på 1) inre upplevelse av motivation, samt 2) faktiskt initiativtagande och uthållighet i aktivt deltagande i arbets-, studie- eller volontäraktiviteter.

5.2 Aktiviteter som beaktas i denna skattning

Följande aktiviteter kan beaktats för denna skattning:

- Betald anställning (heltids- eller deltidsarbete, eller arbetssökande aktiviteter)
- Volontärarbete (utanför ramen av behandlingsprogram eller arbetssökande aktiviteter)
- Utbildningsaktiviteter (utanför ramen av behandlingsprogram eller utbildningssökande aktiviteter)
- Deltagande i särskilda arbetsrehabiliteringsprogram (eller arbetsrehabiliteringssökande aktiviteter)

5.3 Grund för skattning

Intervjufrågorna är avsedda att framkalla en diskussion om den inre upplevelsen (dvs. motivationsnivå att delta i produktivt arbets- eller studierelaterade aktiviteter), frekvens av initiativ till sådana aktiviteter, och uthållighet i att aktivt delta i dessa aktiviteter. Yrkes-/utbildningsrelaterade motivationsskattningar är avsedda att betona personens inre motivation att delta i målinriktade aktiviteter. Sålunda kan människor ha begränsade beteendemanifestationer av produktiva yrkes- eller studierelaterade aktiviteter, men fortfarande få en relativt låg skattning på denna punkt, om de upplever intresse och motivation att delta i målinriktade aktiviteter.

5.4 Förankringspunkter för skattning

0 = Ingen nedsättning: Personen är MYCKET MOTIVERAD att söka arbete eller studier, eller nya möjligheter inom arbete eller studier; initierar och vidmakthåller arbeten och studier, eller är arbetssökande på regelbunden basis. Gott och väl inom normala gränser.

1 = Mild nedsättning: Personen är GENERELLT MOTIVERAD att söka arbete eller studier, eller nya möjligheter inom arbete eller studier; en mild nedsättning i att initiera och vidmakthålla arbeten och studier; kan rapportera tillfällena av igångsättning, men med visst motstånd.

2 = Måttlig nedsättning: Personen är I VISS MÅN MOTIVERAD att söka arbete eller studier, eller nya möjligheter inom arbete eller studier; en påtaglig nedsättning i att initiera och vidmakthålla arbeten och studier. Kan ha initierat arbete eller studier, men behövde flera påminnelser och/eller satte inte igång nya aktiviteter, och/eller höll inte ut så länge.

3 = Måttligt svår nedsättning: Personen är bara NÅGOT MOTIVERAD att söka arbete eller studier, eller nya möjligheter inom arbete eller studier; signifikant nedsättning i att initiera och vidmakthålla arbeten och studier. Kan ha behövt ständiga påminnelser, och/eller initierat endast få aktiviteter, höll inte ut så länge.

4 = Svår nedsättning: Personen är INTE ALLS MOTIVERAD att söka arbete eller studier; närapå total avsaknad av initiering och uthållighet i arbete, studier, eller i att söka arbete.

5.5 Ytterligare överväganden

1. För personer som rapporterar en hög nivå av intresse och motivation, men inte demonstrerar något faktiskt arbets-/studie-/volontär- eller arbetssökande beteende: en skattning på "2" är den minst nedsatta skattningen som en sådan person kan få (dvs. 0 eller 1 kan inte ges).
2. Den typ av aktivitet som räknas som "arbete" eller yrkesverksamhet är något som kräver en viss likhet med ett fast schema, ansvarsfullhet och pålitlighet att göra jobbet. Av detta skäl skulle aktiviteter, som att samla pantburkar eller donera blod, inte räknas, eftersom detta är ganska odefinierat, kräver inget fast schema och är i periferin av vad som skulle anses vara en sysselsättning. Notera dock att detta gäller särskilt västerländska kulturer – vad som anses vara arbete och yrkesarbete kan variera i olika kulturer och länder.
3. Personer som rapporterar deltagande i många aktiviteter därför att det krävs (som t.ex. i ett arbetsrehabiliteringsprogram), men som inte tar initiativ till dessa aktiviteter, kan få en mer nedsatt skattning på motivation för arbets- och studierelaterade aktiviteter, än personer som är mindre aktiva men initierar ett litet antal aktiviteter på egen hand.
4. "Söka upp" nya erfarenheter inom ett arbete är inte det enda beviset på motiverat beteende (t.ex. söker många inte upp nya möjligheter inom ett etablerat jobb) – att söka upp är enbart en potentiell källa för bedömning. Uthållighet i aktivt deltagande i arbetsaktiviteter beaktas också.
5. Om en person bara arbetar deltid, kan de fortfarande få ett "0".
6. I fall där alla arbetskrav är uppfyllda (utan nedsättningar eller svårigheter), men individen fortfarande rapporterar en mycket låg motivation, så är en skattning på 1 eller 2 lämplig.
7. Vad gäller frågan, huruvida behandlande aktiviteter kan räknas som studier, så är det bara deltagande i yrkesrelaterade rehabiliteringsprogram som är relevanta. Ingen annan typ av behandlande aktivitet, grupp eller klass är relevant.
8. Om en person behöver påminnelser för att utföra yrkesrelaterade aktiviteter, kan detta vara för motivationsrelaterade- eller kognitiva skäl. Se till att ställa undersökande frågor för att säkerställa detta.

5.6. Illustrativa vinjetter

0. *Ingen nedsättning:* Personen uttrycker en stark motivation för resultat inom arbete/studier. Har ett heltids- eller deltidsjobb med konkurrenskraftig lön, eller går i skola och ser detta som viktigt. Om personen är arbetslös, tillbringar vederbörande mycket av sin tid med att söka arbete. Avslutar alla arbets-/studierelaterade uppgifter med en hög nivå av entusiasm och åtagande.
1. *Mild nedsättning:* Personen uttrycker ett stadigt intresse och en motivation att delta i arbets- eller studierelaterade aktiviteter, samt faktiskt deltagande i arbets- eller studierelaterade aktiviteter. Personen genomför de flesta arbets-/studierelaterade uppgifter, men missar ibland något. Vid sjukersättning/förtidspension/pension, deltar i

volontärarbete eller studier (exv. kvällskurser) med relativt regelbundet slutförande av förväntade uppgifter.

2. *Måttlig nedsättning:* Personen anser att arbete/studier är viktigt för att lyckas i livet, men är inte särskilt intresserad av dessa aktiviteter. Kan delta i motsvarande heltids- eller deltidslärande/arbetsrelaterade aktiviteter, men är inte särskilt bekymrad över att låta saker falla bort. Tar endast få steg mot att söka upp fler intressanta aktiviteter.
3. *Måttligt svår nedsättning:* Personen uttrycker minimalt intresse för arbets-/studierelaterade aktiviteter och har låg motivation att delta i dessa aktiviteter. Om personen arbetar/studerar är det ofta utan entusiasm och behöver påminnelser från andra. Bekymrar sig inte om att fullfölja ansvarsområden – misslyckas ofta med att fullfölja dem. Kan behöva frekventa påminnelser eller uppmuntran att delta i dessa aktiviteter. Om personen är arbetslös/ej studerar, gör vederbörliga ansträngningar att söka upp arbets-/studieaktiviteter.
4. *Svår nedsättning:* Inget intresse av arbete, att studera eller delta i yrkesrelaterade rehab-aktiviteter. Gör praktiskt taget ingen ansträngning i att ta initiativ till dessa aktiviteter. Om personen uppmanas av andra att delta i dessa aktiviteter, fullföljer personen sällan i att delta eller avsluta dem.

ITEM 6: FREKVENS AV FÖRVÄNTADE TILLFREDSSTÄLLANDE ARBETS- OCH STUDIERELATERADE AKTIVITETER – NÄSTA VECKA

6.1 Definition

Denna item mäter frekvensen av trivsamma eller tillfredsställande erfarenheter som förväntas under yrkesrelaterade aktiviteter under nästa vecka – dvs. förväntad tillfredsställelse (antisipatorisk tillfredsställelse).

Notera att skattningen av tillfredsställelse inom arbets- eller studieområdet är begränsad till *förväntad* framtida tillfredsställelse. Detta skiljer sig från skattningar inom andra motivations- och tillfredsställelse-områden (dvs. socialt liv och fritid), som omfattar både tidigare och förväntade skattningar av tillfredsställelse. Förra veckans skattningar av tillfredsställelse från arbete och studier är inte inkluderade i CAINS, baserat på fynd att skattningar från en yrkesrelaterad tillfredsställelse-punkt från senaste veckan ofta saknades, eftersom många deltagare inte är i någon relevant roll (arbete, studier eller volontär) och därför inte kunde rapportera på tidigare upplevd tillfredsställelse (se referenser). Dessutom var förra veckans skattningar starkt korrelerade med *förväntad* tillfredsställelse, och indikerade att den förväntade tillfredsställesepunkten kunde fånga upp arbets- eller studierelaterad tillfredsställelse. Således bedömer CAINS enbart förväntad tillfredsställelse för arbets- och studierelaterade aktiviteter.

6.2 Grund för skattningar

Skattningar av förväntad tillfredsställelse baseras på en persons rapporter av deras förväntade frekvens av tillfredsställelse från arbets- eller studierelaterade erfarenheter under nästa vecka. Mer specifikt är dessa skattningar baserade på personens beskrivning av hur ofta de förväntar sig att uppleva arbetsrelaterad tillfredsställelse under nästa vecka. Detta relateras specifikt till

förutsedd/förväntad tillfredsställelse, snarare än tillfredsställelse som för närvarande upplevs när vederbörande förutser framtida erfarenheter. Eftersom syftet med skattningarna är att utvärdera kapacitet för att förutse/förvänta sig tillfredsställelse, är det nödvändigt att de undersökande frågorna kräver att personen föreställer sig framtiden. Såsom andra aspekter av intervjun, börjar de undersökande frågorna öppet med vissa "ledtrådar" om arbetserfarenheter. **Frekvensskattningar baseras på antalet rapporterade förväntade upplevelser, oavsett dagar eller typer av upplevelser.**

6.3 Förankringspunkter för skattningar

0 = Ingen nedsättning: Förväntar sig MÅNGA (7 eller fler) tillfredsställande upplevelser.

1 = Lätt nedsättning: Förväntar sig tillfredsställelse från FLERA (5–6) tillfredsställande upplevelser.

2 = Måttlig nedsättning: Förväntar sig tillfredsställelse från NÅGRA (3–4) tillfredsställande upplevelser.

3 = Måttligt allvarlig nedsättning: Förväntar sig ETT PAR (1–2) tillfredsställande upplevelser.

4 = Allvarlig nedsättning: Förväntar sig INGA tillfredsställande upplevelser.

6.4. Illustrativa vinjetter

0. *Ingen nedsättning:* Personen förväntar sig att trivas med att delta i projektmöten varje morgon (fem gånger), fyra individuella möten med medarbetare, delta i två lektioner för att lära sig ett nytt dataprogram, och att arbeta med kunder varje dag.
1. *Mild nedsättning:* Personen förväntar sig att trivas med att träffa en person som han handleder två gånger och att söka nya platser att skicka sitt CV två gånger.
2. *Måttlig nedsättning:* Personen förväntar sig att gå till biblioteket för att göra research om jobbomöjligheter två gånger nästa vecka, har också en intervju planerad som hon ser framemot.
3. *Måttligt svår nedsättning:* Personen förväntar sig att trivas med att delta i yrkesrelaterad utbildning två dagar kommande vecka.
4. *Svår nedsättning:* Förväntar sig inga tillfredsställande upplevelser.

III. FRITIDSAKTIVITETER: Motivation och tillfredsställelse

ITEM 7: MOTIVATION FÖR FRITIDSAKTIVITETER

7.1 Definition

Nedsättning av motivation för hobbies och fritid definieras i termer av minskad motivation, intresse för, önskan och faktiskt deltagande i hobbies eller fritidsaktiviteter. Skattning för detta item baseras på 1) inre upplevelse av motivation, samt 2) faktiskt initiativtagande och uthållighet i aktivt deltagande i hobbies och fritidsaktiviteter.

7.2 Aktiviteter som beaktas i denna skattning

Alla egendefinierade typer av hobbies eller fritidsaktiviteter tas i beaktande i denna skattning. Det innebär att denna skattning inkluderar aktiviteter som en person gör på sin fritid och kan omfatta läsning, titta på TV, idrott, titta på/lyssna på sport, spela videospel, spela musik, lyssna på musik, dator, träning, gå i kyrkan, leka med husdjur, jobba på spel, hantverk etc.

7.3 Grund för skattning

Syftet med intervjufrågor är att framkalla en diskussion om inre upplevelser (dvs. nivå på motivation att delta i fritidsaktiviteter), frekvens av initiativtagande till sådana aktiviteter och uthållighet i aktivt deltagande i dessa aktiviteter. Bedömningen av motivation för fritidsaktiviteter syftar till att betona personens inre motivation till att delta i målinriktade aktiviteter. Således kan personer ha begränsade beteendemässiga manifestationer av fritidsaktiviteter, men får fortfarande en relativt låg skattning på detta item, om personen upplever intresse och motivation till att delta i målinriktade aktiviteter.

7.4 Förankringspunkter för skattning

0 = Ingen nedsättning: Personen är MYCKET MOTIVERAD att skaffa fritidsaktiviteter; initierar och vidmakthåller fritidsaktiviteter regelbundet. Gott och väl inom normala gränser.

1 = Mild nedsättning: Personen är GENERELLT MOTIVERAD att skaffa fritidsaktiviteter; en mild nedsättning i att initiera och vidmakthålla fritidsaktiviteter; kan rapportera igångsättning av hobbies, men med måttligt motstånd.

2 = Måttlig nedsättning: Personen är I VISS MÅN MOTIVERAD att skaffa fritidsaktiviteter; en påtaglig nedsättning i att initiera och vidmakthålla fritidsaktiviteter. Kan ha initierat fritidsaktiviteter, och/eller höll inte ut så länge. Något mer sannolikt att andra personer tog initiativ till fritidsaktiviteter.

3 = Måttligt svår nedsättning: Personen är bara NÅGOT MOTIVERAD att skaffa fritidsaktiviteter; signifikant nedsättning i att initiera och vidmakthålla fritidsaktiviteter. Kan ha initierat ett fåtal aktiviteter och höll inte ut så länge. Mycket mer sannolikt att andra personer tog initiativ till eller pushade på personen att delta i fritidsaktiviteter.

4 = Svår nedsättning: Personen är INTE ALLS MOTIVERAD att skaffa fritidsaktiviteter; nära på total avsaknad av initiering och uthållighet i fritidsaktiviteter.

7.5. Ytterligare överväganden

1. Regelbundet initiativtagande och uthållighet i att få/använda alkohol och droger anses inte vara meningsfulla hobbies eller fritidsaktiviteter.
2. Att passivt titta på TV eller lyssna på radio (dvs. ”vad som råkar vara på”) anses inte vara ett motiverat beteende.
3. Om en person har rapporterat endast en hobby eller aktivitet, men är mycket motiverad att ägna sig åt den och visar initiativtagande och uthållighet, är en skattning på 0 befogad.

4. Relevanta fritidsaktiviteter som diskuteras i items om sociala aktiviteter kan räknas in här också.

7.6. Illustrativa vinjetter

0. *Ingen nedsättning*: Personen uttrycker en hög motivation och intresse för hobbies. Spelar TV-spel varje dag, tittar på nyheterna varje dag kl. 17.00 och lyssnar på musik varje dag. Tar initiativ till och har uthållighet i dessa aktiviteter utan behov av påminnelser eller andra uppmaningar.
1. *Mild nedsättning*: Personen uttrycker generellt en hög motivation för att promenera varje dag, lyssna på radio och jobba med ordgåtor. Det var bara några gånger under förra veckan som aktiviteten påbörjades men lades åt sidan p.g.a. bristande fortsatt intresse.
2. *Måttlig nedsättning*: Personen rapporterar ha haft en hel del intresse av att spela kort med andra under förra veckan, men gjorde inte det. Personen rapporterar motivation för att lyssna på radion, men satte bara på den en gång under veckan. Oftast motiverad att gå i kyrkan två gånger i veckan, men gick bara en gång på uppmaning av sin mor.
3. *Måttligt svår nedsättning*: Personen uttrycker minimalt intresse för hobbies och sade att hon inte hade mycket motivation för att delta i dessa aktiviteter under senaste veckan. Hon kände inte för att spela gitarr eller titta på sina favoritserier. Hon satte på TV:n några gånger men såg inte hela programmet. Hon brydde sig inte om att lyssna på radion eller gå och fönstershoppa, som hon ofta gör på lördagar. Hon tittade på nya hemsidor med sin syster men enbart för att hennes syster bad henne att göra det.
4. *Svår nedsättning*: Personen rapporterar ingen motivation att göra någonting under sin fritid annat än att ligga eller sova. Han är oftast motiverad att prata med sin granne på verandan eller titta på TV, men kände sig inte motiverad att göra dessa saker under förra veckan. Han sa hej till sin granne, när han lämnade huset för ett läkarbesök, men annars gick han inte ut för att sitta på verandan. Han såg ingen sport även om hans familj bad honom att göra det.

ITEM 8: FREKVENNS AV TILLFREDSSTÄLLANDE FRITIDSAKTIVITETER – SENASTE VECKAN

8.1 Definition

Detta item mäter frekvens av trivsamma eller tillfredsställande upplevelser under utövande av hobbies eller fritidsaktiviteter under förra veckan, dvs. fullbordade tillfredsställande aktiviteter (konsumatorisk tillfredsställelse).

8.2 Grund för skattning

Skattningar för frekvens av tillfredsställande fritidsaktiviteter – senaste veckan – baseras på en persons rapporter av sina upplevelser av tillfredsställelse från hobbies eller fritidsaktiviteter under senaste veckan. Till skillnad från frekvens av tillfredsställande sociala eller arbetsrelaterade aktiviteter **kräver denna punkt en mångfald av aktiviteter, samt**

dagliga upplevelser av tillfredsställande aktiviteter, för att få skattningen 0. Det betyder att personen måste rapportera mer än en tillfredsställande upplevelse dagligen för att få poängen 0. Att se på TV varje dag, även om det är aktivt deltagande i denna aktivitet, är inte tillräckligt för att ge en skattning på 0. Således är frekvensskattningen baserad på hur många distinkta och olika tillfredsställande upplevelser som personen beskriver och antal dagar som dessa upplevs som tillfredsställande. Som med alla skattningar av tillfredsställelse är det viktigt att fråga om tillfredsställelse eller nöje – dvs. se till att följa upp och fråga om en särskild aktivitet var tillfredsställande.

8.3 Förankringspunkter för skattning

0 = Ingen nedsättning: Åtminstone NÅGRA (3) olika tillfredsställande upplevelser dagligen.

1 = Mild nedsättning: Åtminstone NÅGRA (3) olika tillfredsställande upplevelser de flesta dagar.

2 = Måttlig nedsättning: 1 eller 2 tillfredsställande upplevelser de flesta dagar.

3 = Måttligt svår nedsättning: 1 tillfredsställande upplevelse några få dagar.

4 = Svår nedsättning: Inga tillfredsställande upplevelser.

8.4 Ytterligare överväganden

Bedömarens måste räkna mångfalden av aktiviteter, samt dagarna som aktiviteterna var tillfredsställande. För att få skattningen 1 måste en person rapportera NÅGRA olika aktiviteter (dvs. 3 eller fler olika hobbies eller fritidsaktiviteter) som var tillfredsställande fler dagar än inte (dvs. 3 till 4 dagar). För att få en skattning på 0 måste personen rapportera NÅGRA olika aktiviteter som var tillfredsställande varje dag.

8.5 Illustrativa vinjetter

0. *Ingen nedsättning:* Personen rapporterade tillfredsställelse från att titta på TV och lyssna på musik varje dag under förra veckan. Hon tyckte om att gå på en promenad tre dagar. Hon tyckte om att leka med sin katt varje dag, och hon gillade att lösa korsord varje dag.
1. *Mild nedsättning:* Personen rapporterade tillfredsställelse från TV-spel varje dag. Han tyckte om att se på film under fyra dagar och se på sport tre dagar. Han gillade att cykla fem dagar och spela basket en dag.
2. *Måttlig nedsättning:* Personen rapporterade att ha tyckt om att titta på nyheterna på TV varje dag och ätit på restaurang med sin flickvän på fredag. Inga andra tillfredsställande upplevelser rapporterade.
3. *Måttligt svår nedsättning:* Personen rapporterade ha tyckt om att träffa sin mor på lördag och lyssna på radio under två dagar.
4. *Svår nedsättning:* Personen rapporterade inga tillfredsställande upplevelser under förra veckan.

ITEM 9: FREKVENNS AV FÖRVÄNTAT TILLFREDSSTÄLLANDE FRITIDSAKTIVITETER – NÄSTA VECKA

9.1 Definition

Denna item mäter frekvensen av trivsamma eller tillfredsställande upplevelser som förväntas under hobbies eller fritidsaktiviteter under nästa vecka, dvs. förväntad tillfredsställelse (antisipatorisk tillfredsställelse).

9.2 Grund för skattningar

Skattningar för tillfredsställelse nästa vecka är baserade på en persons rapport om sin förväntade frekvens av tillfredsställelse från fritidsaktiviteter och hobbies under nästa vecka. Detta relaterar specifikt till förutsedd/förväntad tillfredsställelse, snarare än tillfredsställelse som för närvarande upplevs när man ser fram emot framtida upplevelser. Eftersom syftet med skattningar är att utvärdera kapacitet för att förutse/förvänta sig framtida upplevelser, efterfrågar intervjufrågorna att personen föreställer sig framtiden. Som andra aspekter av intervjun har intervjufrågorna en öppen inledning med några ”ledtrådar” om hobbies och fritidsaktiviteter.

9.3 Förankringspunkter för skattning

- 0 = Ingen nedsättning:** Förväntar sig MÅNGA (7 eller fler) tillfredsställande upplevelser.
- 1 = Mild nedsättning:** Förväntar sig FLERA (5–6) tillfredsställande upplevelser.
- 2 = Måttlig nedsättning:** Förväntar sig FÅ (3–4) tillfredsställande upplevelser.
- 3 = Måttligt svår nedsättning:** Förvänta sig ETT PAR (1–2) tillfredsställande upplevelser.
- 4 = Svår nedsättning:** Förväntar sig INGA tillfredsställande upplevelser.

9.4 Ytterligare överväganden

1. Denna del bör administreras även om det inte finns några relevanta upplevelser av tillfredsställelse under förra veckan.
2. Antalet aktiviteter räknas, oavsett mångfald och typ av aktiviteter.

9.5. Illustrativa vinjetter

0. *Ingen nedsättning:* Personen rapporterar se fram emot att se på TV varje dag, spela TV-spel varje dag, gå ut och äta lunch tre gånger, gå på en promenad, se en film på fredag och gå till gymmet.
1. *Mild nedsättning:* Personen rapporterar se fram emot att spela TV-spel två gånger, surfa på nätet en gång, gå till skatepark en gång och gå till spelbutik för att se om nya spel har kommit in en gång.
2. *Måttlig nedsättning:* Personen rapporterar se fram emot att titta på TV, lyssna på radio och rita nästa vecka, en gång för varje aktivitet.
3. *Måttligt svår nedsättning:* Personen rapporterar se fram emot att titta på TV och rita nästa vecka, en gång vardera.

4. *Svår nedsättning*: Personen rapporterar inga förväntade tillfredsställande fritidsaktiviteter för kommande vecka.

UTTRYCKSSKALA

IV. UTTRYCK

Items 10–13: Ansiktsuttryck, vokalt uttryck, expressiva gester och talmängd

Generell definition

Nedsättning i uttryck definieras i termer av nedsatt observerat uttryck av **emotioner** och reaktivitet. Skattning för detta item baseras på observerat beteende av spontant emotionsuttryck under hela intervjun. Dimensionerna av emotionsuttryck ska observeras och skattas oberoende, inklusive: ansiktsuttryck, vokalt uttryck och expressiva gester. Talmängd, dvs. mängd tal som produceras under intervjun skattas också.

Generell grund för skattning

Skattningar är baserade på den observerade personens kapacitet att uttrycka emotioner under hela intervjun. Både frekvens och intensitet av uttryck tas med i beaktande i skattningarna. Att notera ansiktsuttryck, vokalt uttryck, expressiva gester och talmängd när personen svarar på alla delar av intervjun, är mycket viktigt för att kunna skatta i slutet av intervjun.

ITEM 10: ANSIKTSUTTRYCK

10.1 Grund för skattningar

När man skattar ansiktsuttryck, titta på ansiktsrörelser i alla delar av ansiktet, inklusive ögonen (dvs. höjda ögonbryn), munnen (leenden eller grimaser) eller mitt i ansiktet (t.ex. rynka på näsan när man är äcklad).

10.2 Förankringspunkter för skattning

0 = Ingen nedsättning: INOM NORMALA GRÄNSER; frekventa ansiktsuttryck genom hela intervjun.

1 = Mild nedsättning: MILD MINSKNING av antalet ansiktsuttryck under vissa delar av intervjun.

2 = Måttlig nedsättning: PÅTAGLIG MINSKNING av antalet ansiktsuttryck under flera delar av intervjun.

3 = Måttligt svår nedsättning: SIGNIFIKANT AVSAKNAD av ansiktsuttryck, med bara några få förändringar i ansiktsuttryck under större delen av intervjun.

4 = Svår nedsättning: NÄRA PÅ TOTAL AVSAKNAD av ansiktsuttryck under hela intervjun.

10.3 Ytterligare överväganden

Observera förändringar och rörelser i hela ansiktet när personen talar om emotionella upplevelser. Notera att innehållet i det som personen säger inte behöver överensstämma med ansiktsuttrycket.

10.4 Illustrativa vinjetter

0. *Ingen nedsättning*: En komplett skala av ansiktsuttryck visas när personen återger upplevelser genom hela intervjun. Det förekommer frekventa förändringar i ansiktsuttryck som speglar konversationens ämne, strålande leende både med munnen och ögonen när man beskriver en rolig film, en tillfredsställande familjesammankomst och en resa som hon ser framemot nästa vecka. Hon rynkar på näsan när hon beskriver sina ansträngningar att söka jobb och hennes läppar blir spända.
1. *Mild nedsättning*: Personen är generellt ganska uttrycksfull under intervjun och ansiktsuttrycken är generellt uppenbara. Men intensiteten i uttrycken minskar under några delar av intervjun när personen talar om tillfredsställande sociala aktiviteter med vänner under förra veckan. Leenden är mindre tydliga och rynkningarna mindre märkbara.
2. *Måttlig nedsättning*: Personen visar generellt minskad frekvens och intensitet i ansiktsuttryck under flera delar av intervjun. Detta är uppenbart när personen talar om tillfredsställande sociala aktiviteter under förra veckan när vederbörande gick till en fest, fritidsaktivitet, som att se en komedi på TV, och förväntad resa nästa vecka. Svaga leenden under flera delar av intervjun och ansiktsuttrycken minskar tydligt.
3. *Måttligt svår nedsättning*: Personen har begränsade ansiktsuttryck när vederbörande beskriver engagemang med familj, sociala och fritidsaktiviteter. Knappt märkbara rörelser på läpparna syns infrekvent.
4. *Svår nedsättning*: Genom hela intervjun ändrar personen inte sitt ansiktsuttryck.

ITEM 11: VOKALT UTTRYCK

11.1 Grund för skattning

Denna item hänvisar till prosodiska drag i rösten. Detta item speglar förändringar i ton under talets gång. Talmängd eller innehållet i talet skattas inte.

11.2 Förankringspunkter för skattning

0 = Ingen nedsättning: INOM NORMALA GRÄNSER. Normal variation av intonation genom hela intervjun. Talet är uttrycksfullt och animerat.

1 = Mild nedsättning: MILD MINSKNING av intonationen under vissa delar av intervjun. Variation av intonationen förekommer med en begränsad intonation under några få delar av intervjun.

2 = Måttlig nedsättning: PÅTAGLIG MINSKNING av intonationen under flera delar av intervjun. Mycket av talet saknar variation av intonationen men prosodiska förändringar finns under flera delar av intervjun.

3 = Måttligt svår nedsättning: SIGNIFIKANT AVSAKNAD av intonation, med bara några få förändringar av intonationen under större delen av intervjun. Mycket av talet saknar variation, bara isolerade moment av prosodisk variation.

4 = Svår nedsättning: NÄRAINPÅ TOTAL AVSAKNAD av intonation med karaktäristiskt flackt och monotont tal genom hela intervjun.

11.3 Illustrativa vinjetter

0. *Ingen nedsättning:* Prosodiskt tal med gott om variation i intonation när information ges genom hela intervjun. Talet är animerat och livligt när nära relationer beskrivs med familj och vänner, tillfredsställelse i fritidsaktiviteter, både under förra veckan och förväntat under nästa vecka.
1. *Mild nedsättning:* Personens tal är generellt ganska uttrycksfullt under intervjun. Men variation i intonation minskar under några delar av intervjun när personen talar om tillfredsställande sociala aktiviteter med familj och vänner under förra veckan. Rösten visar färre reflektioner och är mer monoton.
2. *Måttlig nedsättning:* Personen visar generellt en minskad variation i vokala uttryck under flera delar av intervjun. Rösten är monoton ibland när personen talar om tillfredsställande sociala aktiviteter under förra veckan, såsom besök hos en vän, beskrivning av att titta på en komedi på TV och en förväntad spännande resa nästa vecka.
3. *Måttligt svår nedsättning:* Personen har begränsade vokala uttryck när vederbörande beskriver engagemang med familj, sociala och fritidsaktiviteter. Knappt märkbar förändring i röstintensitet och prosodin är mest monoton.
4. *Svår nedsättning:* Personen har få, om några, förändringar i vokalt uttryck. Personen beskriver engagemang med familj, sociala och fritidsaktiviteter. Ingen märkbar förändring i röstuttryck och prosodin är monoton.

ITEM 12: EXPRESSIVA GESTER

12.1 Grund för skattningar

Expressiva gester används för att förstärka det som kommuniceras verbalt genom gester gjorda med händerna, huvudet (nicka), axlar (skaka) och överkroppen (luta sig framåt, luta sig bakåt).

12.2 Förankringspunkter för skattning

0 = Ingen nedsättning: INOM NORMALA GRÄNSER; frekventa expressiva gester genom hela intervjun.

1 = Mild nedsättning: MILD MINSKNING av expressiva gester under vissa delar av intervjun.

2 = Måttlig nedsättning: PÅTAGLIG MINSKNING av expressiva gester med avsaknad av gester under flera delar av intervjun.

3 = Måttligt svår nedsättning: SIGNIFIKANT AVSAKNAD av expressiva gester, med bara några få gester under större delen av intervjun.

4 = Svår nedsättning: NÄRAINPÅ TOTAL AVSAKNAD av expressiva gester.

12.3 Ytterligare överväganden

Denna item är baserad på frekvens av gester, oavsett mångfald av olika typer av gester

12.4 Illustrativa vinjetter

0. *Ingen nedsättning:* Genom hela intervjun slappnar personen av i stolen, rör händerna ofta och nickar i överensstämmelse, kastar också huvudet bakåt när vederbörande beskriver tillfredsställande aktiviteter, och rör sig framåt för att förstärka en poäng.
1. *Mild nedsättning:* När personen beskriver en tillfredsställande aktivitet med sin familj, motiverande och förväntat tillfredsställande arbetsaktiviteter och hobbies, rör personen sina händer och skakar sitt huvud – men frekvensen är lätt minskad och hennes kropp visar mer begränsade expressiva rörelser.
2. *Måttlig nedsättning:* Genom hela diskussionen om sociala, fritids- och studierelaterade aktiviteter håller personen sitt huvud lutat, rör sina händer lätt bara ett fåtal gånger och hans kroppsspråk förändras lite under konversationen.
3. *Måttligt svår nedsättning:* Genom hela intervjun är personens händer och kropp stilla och hon skakar lätt på axlarna när hon får frågan hur hon kände sig. Detta sker bara några gånger under hela intervjun.
4. *Svår nedsättning:* Det förekom nästan inga förändringar i händer, armar eller andra kroppsgester när personen återgav aktiviteterna.

ITEM 13: TALMÄNGD

13.1 Grund för skattningar

Denna item hänvisar till mängden talade ord. Andra avvikelser i tal, såsom desorganisation, neologismer eller psykotiskt innehåll, skattas inte här. Exempelvis kan en desorganiserad person producera en stor mängd tal och ha låga (normala) poäng på denna item.

13.3 Förankringspunkter för skattning

0 = Ingen nedsättning: NORMAL MÄNGD tal genom hela intervjun. Svaren ger tillräcklig information med frekventa spontana utvecklingar.

1 = Mild nedsättning: MILD MINSKNING av talmängden, med korta svar under vissa delar av intervjun.

2 = Måttlig nedsättning: PÅTAGLIG MINSKNING av talmängden, med korta svar under flera delar av intervjun.

3 = Måttligt svår nedsättning: SIGNIFIKANT AVSAKNAD av talmängd, med mycket korta svar (bara några ord) under större delen av intervjun.

4 = Svår nedsättning: Alla eller nästan alla svar består av ett eller två ord genom hela intervjun.

13.3 Illustrativa vinjetter

0. *Ingen nedsättning:* Personen ger detaljerade svar under intervjun. Utvecklar spontant och berättar om ett socialt möte eller händelse under förra veckan, berättar detaljerat vem som var närvarande och ger en fullständig beskrivning av händelsen. Långa och informativa berättelser framkallas lätt i respons till undersökande frågor.
1. *Mild nedsättning:* Personen är generellt responsiv och ger den efterfrågade informationen, men utvecklar inte spontant när vederbörande beskriver en fritidsaktivitet, som att gå på bio eller läsa en bok under senaste veckan. Svaren på uppföljningsfrågor är korta under vissa delar av intervjun.
2. *Måttlig nedsättning:* Personen ger korta svar under delar av intervjun och utvecklar inte svaren på de undersökande frågorna.
3. *Måttligt svår nedsättning:* Svaren på de flesta frågorna är mycket korta och undersökande frågor framkallar inga ytterligare detaljer. Svaren består av enstaka ord (dvs. ja eller nej), eller mycket korta konstateranden, (t.ex. det var ok, det var bra).
4. *Svår nedsättning:* Personen använder helt klart det minsta antalet ord möjligt för varje svar (som ja, nej, kanske, jag tror det, jag vet inte) i alla delar av intervjun.

KLINISK BEDÖMNINGSINTERVJU FÖR NEGATIVA SYMPTOM (CAINS)

Deltagar-ID:

Datum:

Bedöm:

I. MOTIVATION OCH TILLFREDSSTÄLLELSE: SOCIALA ITEMS

1. Motivation för nära familje-/partnerförhållanden: **Item 1.** ____
2. Motivation för nära vänner och partnerförhållanden: **Item 2.** ____
3. Frekvens av tillfredsställande sociala aktiviteter – senaste veckan: **Item 3.** ____
4. Frekvens av förväntat tillfredsställande sociala aktiviteter – nästa vecka: **Item 4.** ____

II. MOTIVATION OCH TILLFREDSSTÄLLELSE: ARBETS- OCH STUDIERELATERAD ITEMS

5. Motivation för arbets- och studieaktiviteter: **Item 5.** ____
6. Förväntade tillfredsställande arbets- och studieaktiviteter – nästa vecka: **Item 6.** ____

III. MOTIVATION OCH TILLFREDSSTÄLLELSE: FRITIDSRELATERADE ITEMS

7. Motivation för fritidsaktiviteter: **Item 7.** ____
8. Frekvens av tillfredsställande fritidsaktiviteter – senaste veckan: **Item 8.** ____
9. Frekvens av förväntade tillfredsställande fritidsaktiviteter – nästa vecka: **Item 9.** ____

MOTIVATION OCH TILLFREDSSTÄLLELSE totalt poäng: ____

IV. ITEMS FÖR UTTRYCK

9. Ansiktsuttryck: **Item 10.** ____
10. Vokalt uttryck: **Item 11.** ____
11. Expressiva gester: **Item 12.** ____
12. Talmängd: **Item 13.** ____

UTTRYCK totalt poäng: ____

REFERENSER

Forbes, C., Blanchard J.J., Bennett, M., Horan, W.P., Kring, A.M., Gur, R.E. (2010). Initial Development and Preliminary Validation of a New Negative Symptom Measure: The Clinical Assessment Inventory for Negative Symptoms. *Schizophrenia Research*, 124, 36-42.

Blanchard, J.J., Kring, A.M., Horan, W.P., Gur, R.E. (2011). Toward the Next Generation of Negative Symptom Assessments: The Collaboration for the Advancement of Negative Symptom Assessment in Schizophrenia. *Schizophrenia Bulletin*, 37, 291-299.

Horan, W.P., Kring, A.M., Gur, R.E., Reise, S.P., Blanchard, J.J. (2011). Development and Psychometric Validation of the Clinical Assessment Interview for Negative Symptoms (CAINS). *Schizophrenia Research*, 132, 140-145.

Kring, A.M., Gur, R. E., Blanchard, J. J., Horan, W. P., & Reise, S.P. (under review). The Clinical Assessment Interview for Negative Symptoms (CAINS): Final development and validation.